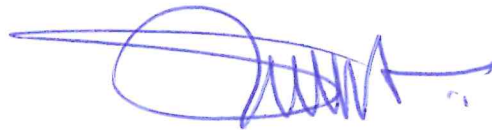

Initiatiefvoorstel: krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38), ingediend d.d. 04 april 2024 door D. Sharman en C. van Samson allen leden van De Nationale Assemblée, houdende regels terzake vaststelling procedure en gevolgen van een besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President van de Republiek Suriname (Wet Tussentijds Aftreden President en Vice – President)

Paramaribo, 04 april 2024

De Initiatiefnemers:

D. Sharman

C. van Samson

Aan: De Nationale Assemblée

DE NATIONALE ASSEMBLÉE	
Ingek. <u>04 april</u>	<u>2024</u>
Agenda no. <u>489/24</u>	
Verwezen	
Naar	

WET van,
houdende regels terzake vaststelling
procedure en gevolgen van een besluit
tot het tussentijds doen aftreden van de
President en de Vice-President van de Republiek Suriname
(Wet Tussentijds Aftreden President en Vice – President)

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende dat, - ter uitvoering van de artikelen 74 sub a en 181 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij (S.B. 2023 no. 157) - het wenselijk is regels betreffende de procedure en rechtsgevolgen van een besluit tot tussentijds aftreden van de President en Vice-President door de Nationale Assemblée en/of de Verenigde Volksvergadering te doen plaatsvinden, bij wet vast te stellen;

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet:

Begripsbepalingen
Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a) besluit: een door De Nationale Assemblée genomen rechtsgeldig besluit conform de Grondwet en de in deze wet neergelegde procedure tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President, alsmede een besluit van de Verenigde Volksvergadering tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President;
- b) Tussentijds: binnen de ambtstermijn als bedoeld in artikel 91 lid 1 van de Grondwet;
- c) President: de zittende President van de Republiek Suriname;
- d) Vice-President: de zittende Vice-President van de Republiek Suriname;
- e) Reglement van Orde: reglement zoals bekend gemaakt bij staatsbesluit van 10 oktober 1990, houdende bekendmaking van het “Reglement van Orde voor de Nationale Assemblée” (S.B. 1990 no. 43).

Besluit van De Nationale Assemblée tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice- President

Artikel 2

1. Op de besluitvorming door De Nationale Assemblée zijn omtrent de beslissing tot het tussentijds doen aftreden van de President en/of de Vice-President de bepalingen betreffende besluitvorming als neergelegd in de Reglement van Orde van overeenkomstige toepassing.
2. Het besluit wordt genomen bij gewone meerderheid van stemmen.
3. De voorzitter van De Nationale Assemblée informeert de President en de Vice-President op zo kort mogelijk termijn van het voornemen tot het nemen van bedoeld besluit.

Rechtsgevolgen

Artikel 3

De President en Vice-President zijn bevoegd voorafgaand aan het besluit van De Nationale Assemblée als bedoeld in artikel 2 af te treden. Zij zijn alsdan gehouden respectievelijk alle maatregelen te treffen indachtig hun Grondwettelijke eed, zodat de onbelemmerde continuering van het landsbestuur gewaarborgd is, totdat een nieuwe President en/of Vice-President gekozen zijn.

Artikel 4

1. Indien De Nationale Assemblée besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President, besluit zij binnen 14 (veertien) dagen tot het uitschrijven van een vervroegde verkiezing.
2. Indien De Nationale Assemblée na twee keer stemmen niet tot overeenstemming kan komen over het besluit, komt de Verenigde Volksvergadering bijeen.

Besluitvorming Verenigde Volksvergadering tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice - President

Artikel 5

1. De Nationale Assemblée organiseert op zo kort mogelijk termijn een Verenigde Volks Vergadering, conform de procedure als neergelegd in haar Reglement van Orde.
2. De Verenigde Volksvergadering neemt het besluit tot tussentijds doen aftreden van de President en/of de Vice-President bij gewone meerderheid van stemmen.
3. De regels van toepassing op besluitvorming door De Nationale Assemblée als neergelegd in haar Reglement van Orde zijn van overeenkomstige toepassing op besluitvorming door

de Verenigde Volksvergadering ter zake het besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President.

Artikel 6

Een rechtsgeldig besluit van de Verenigde Volksvergadering geldt als een door De Nationale Assemblée te zijn genomen besluit. Het bepaalde in de artikelen 2 en 3 is van overeenkomstige toepassing.

Slotbepalingen

Artikel 7

1. De wet kan worden aangehaald als de Wet Tussentijds Aftreden President en Vice-President.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt inwerking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

WET van
houdende regels terzake vaststelling
procedure en gevolgen van een besluit
tot het tussentijds doen aftreden van de
President en de Vice-President van de Republiek Suriname
(Wet Tussentijds Aftreden President en Vice – President)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoewel de Grondwet de bevoegdheid tot het nemen van een besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President toewijst aan De Nationale Assemblée (hierna: 'DNA'), is de exacte procedure niet wettelijk vastgelegd. Gelijk met dit voorstel voor de introductie van een procedure en de rechtsgevolgen ervan is de samenhangende Grondwetswijziging aanhangig, zodat middels een organieke wet deze materie alsnog wettelijk geregeld kan worden. Het ontbreken van wettelijk vastgestelde procedure leidt tot onduidelijkheid over de juiste wijze van het door De Nationale Assemblée tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President. Door het ontbreken van een duidelijk set van regels en voorschriften ontstaat rechtsonzekerheid en komt het beginsel van wetmatigheid van bestuur ernstig in het geding. Het is denkbaar dat een besluit tot het doen aftreden van de President en de Vice-President daardoor onrechtmatig zou kunnen blijken, daar DNA en de VVV ter zake wel bevoegd zijn, maar een wet op basis waarvan op een bepaalde wijze gehandeld dient te worden ontbreekt. Voorkomen dient te worden dat de President en Vice-President op mogelijk onrechtmatige wijze gedwongen zouden worden om af te treden.

Zoals aangegeven, is gelijktijdig met het indienen van dit voorstel eveneens ingediend een voorstel tot wijziging van de Grondwet uit hoofde waarvan de Grondwet de opdracht geeft aan de wetgever om de kwestie bij organieke wet te regelen. De volledige regeling opnemen in de Grondwet zou de Grondwet onnodig gecompliceerd maken en zou niet in overeenstemming met het karakter van de Grondwettelijke bepalingen.

Het is in dit kader van belang dat een besluit op twee wijzen tot stand kan komen, te weten een beslissing vanuit De Nationale Assemblée of een beslissing vanuit de Verenigde Volksvergadering.

Besluit

Er kan (zonder wijzigingen) op twee manieren een besluit genomen worden. Ten eerste vanuit De Nationale Assemblée. Ingevolge artikel 74a van de Grondwet betreft het nemen van een besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President een uitvoerende bevoegdheid van De Nationale Assemblée. Het betreft een besluit dat bij gewone meerderheid genomen kan worden. Hiervoor zijn er twee aanwijzingen. Artikel 83 lid 2 geeft aan welk besluit bij gewone meerderheid worden genomen en geeft niet aan dat het besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President of de Vice-President volgens een bijzondere meerderheid geschiedt. Ten tweede, in 1999 werd bij gewone meerderheid een besluit genomen ten aanzien van doen aftreden van toenmalige President dhr. Wijdenbosch.

Indien DNA er niet uitkomt, dient (de tweede mogelijkheid) een Verenigde Volksvergadering (VVV) plaats te vinden (waar die uit bestaat zie 181 lid 1 GW), zie art. 181 lid 2 sub c GW. De GW bepaalt dat De Nationale Assemblée de VVV organiseert (artikel 74 onder e GW). Ingevolge artikel 71 lid 3 bestaat er een Reglement van Orde waarin eveneens de procedurele regels staan vermeld voor de VVV. Een beslissing van de VVV betreft een besluit bij wet, de President maakt onderdeel uit van de wetgevende macht zodat dit besluit van de VVV door hem dient te worden bekrachtigd. Is dit nog wel wenselijk? In het verleden werd erop gewezen dat de zittende President kan weigeren een besluit van de VVV te ondertekenen. Hierdoor kan er op enig moment sprake zijn van twee Presidenten. Dit is vanzelfsprekend onwenselijk aangezien het landsbestuur hierdoor onmogelijk zou worden en grote rechtsonzekerheid zou ontstaan. Reden waarom het voorstel inhoudt dat het besluit van de VVV een eigenstandig en volledig bevoegd genomen besluit is. Rechtvaardiging hiervoor is gelegen in het feit dat met een beslissing van de VVV de democratie sterk tot uitdrukking komt en niet valt in te zien om welke reden een President bedoeld besluit nog zou-moeten ondertekenen teneinde rechtskracht te verlenen aan bedoeld besluit.

Reglement van Orde

Bij Staatsbesluit van 10 oktober 1990, houdende bekendmaking van het "Reglement van Orde voor de Nationale Assemblée" (S.B. 1990 no. 43), werd de Reglement van Orde bekend gemaakt zodat pas in oktober 1990 voldaan werd aan de eis van de Grondwet (artikel 71 lid 3,

bekendmaking per besluit). De moties tegen toenmalig President dhr. Wijdenbosch dateren van 1999 (zie moties 1999 juni 01 band. no. 1-3). Het Reglement van Orde bevat inderdaad procedurele regels voor De Nationale Assemblée en de VVV aangaande het nemen van besluiten. Elementen van het besluit tot het tussentijds doen aftreden van dhr. Wijdenbosch zien we terug in de wettelijke vastlegging van de procedure in de onderhavige wet.

Paramaribo, 04 april 2024

De Initiatiefnemers:

D. Sharman

C. van Samson